

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia sexta Pro Meditatione sexta De Judicio particulari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

niet. Luc. c. 12. Et quænam hora minus expectata, quòd mors sit adventura, quàm sit illa hora, qua peccamus?

Historia sexta.

Pro Meditatione sexta.

De Judicio particulari.

DEUS nonnunquam in hac etiamnum vita hominibus ob oculos posuit & vivis exhibuit Judicium particulare, quod cum mortuis instituitur: hoc sequens demonstrabit historia, quamvis aliunde satis nota, & à pluribus scriptoribus jam promulgata, quia tamen tragica, horrida, & Personam Ecclesiasticam involvit, huc optimè quadrat; recensetur autem à Trithemio, à Fulgoso, Nauclero, Canisio, Maraccio, à Bovio in tertia sua parte, exemplo ultimo.

Studiis navabat operam Magdeburgi, nobili Civitate Germaniæ, Juvenis nomine Udo, sed ingenio tam stupidò, ut licèt improbum ipsemet adhiberet laborem, & Præceptor indefessam in instruendo adjungeret industriam, nihil tamen in saxeam caput intrudi posset; certè plus aquæ ex fluvio hauriri poterat cribrò, quàm hic hauserit doctrinæ ex suis libris, & instructionibus omnibus: ob hanc stu-

piditatem deridiculo præt omnibus suis
condiscipulis, meta salforum jocorum,
mordacium dicteriorum, contemptuum,
& irrisionum.

Cum die quadam onustus plagis, livi-
dis vibicibus notatus, condiscipulorum
ludibriis, dentatis risibus, & sarcasnis
explosus, è schola redux penes Templum
Divo Mauritio sacrum transfret, illud in-
gressus ad aram Divinæ Virginis conse-
cratam honoribus, se prosternit suppli-
cem, Divamque inter calentes lachry-
mas ardentissimis interpellat votis, & pre-
cibus, sibi saltem tantum capacitatis, &
ingenii à Divino suo Filio impetret, quan-
tum sufficeret ad emergendum ex asino-
rum stabulo, & assurgendum ad altiora
subsellia reliquis paria, atque ita condif-
cipulorum suorum ludus, ac fabula esse
desineret: hæc summa cum fiducia rogan-
ti somnus obrepit; dormienti se spectan-
dam offert Divina Mater, nuntians eum
petitæ gratiæ liberalius, & ulera sua vota
comptem esse factum, cum deinceps suos
condiscipulos non solum æquaturus, sed
longè superaturus, in pretio, & in amo-
re omnium futurus, quin etiam in Archi-
episcopali Sede, & Germaniæ Primatis
Dignitate suo tempore successurus esset
præsentì Archiepiscopo; et siquidem tunc
seduli & boni pastoris partes ritè exple-
turus esset, semper eum à se protectum
iri;

iri; sin à suo officio deflexurus, in mercenarium degeneraturus, oviculis suis offendiculo & scandalo futurus esset, eum à se non solum desertum iri, sed etiam poenâ gravissimâ ad aliorum terrorem & exemplum esse plectendum.

Udo tam fausto somnio, & omine recreatus, jam totus alius, & à seipso mutatus comparuit, in scholis semper primus super omnes condiscipulos eminebat, ad examina, ad danda doctrinæ haustæ specimina vocatus, nulli secundus, in Sacerdotem inunctus, inter concurrentes pro impetrandis Ecclesiasticis Beneficiis, & dignitatibus Candidatos semper aptissimus, & dignissimus inveniebatur: hinc non magna lis, aut disceptatio fuit inter Electores, quem defuncto nuper Archiepiscopo substituerent successorem: unanimi voto, voce & calculo itum est in Udonem.

Initium novi Regiminis fuit optimum, & aureum, sed progressus pessimus, exorbitans, locum præbens amplissimum communi proverbio: *Honores mutant mores, sed rarò in meliores, plerumque in deteriores.* Intra breve tempus Udo ex Pastore mutatus in lupum, in proprias oviculas ungues & dentes famelicos armavit, easque devorare incepit; immolabat inexplebili & sacrilegæ suæ libidini non solum obvias quasque, sed etiam Deo sacratas, ex Religiosis Claustris extractas

Vir-

Virgines cum publico, & ingenti omnium scandalo,

DEI inexhausta Patientia, priusquam Justitiæ & vindictæ fulmen exitiale in reum caput vibraret, paternè admonuit Udonem, primò suaviter, & internis impulsibus; subinde etiam exterius, severas intentando minas, ut se subtraheret imminenti supplicio, nec iram Divinam jam ardentem, suis nefandis sceleribus magis inflammaret. Tribus consequentibus noctibus cum in lecto cum suo scorto jaceret sacrilegus concubinarius, clara, & facilè perceptibilis vox ter insonuit: *Fac finem ludo, jam satis lusisti Udo.* Prima nocte vocem hanc sprevit, & risit velut vanum puerile terriculum, ab aliquo ex suis ministris rigidi, & præposterè zeli homine fictum; secunda nocte redeuntem non solum sprevit, sed minas addidit, se pedo suo Episcopali os illi obturaturum, quiscunque foret, qui porrò feralibus his vocibus aures suas impostero obtundere fuisset ausus. Sed ubi tertia nocte hæc vox longè altiori horrido, & minaci sono intonuit, cohorruit, & pavore contremuit; luctabatur aliquandiu secum ipso, hæsitans, an non præstaret monenti obedire voci, & vitam in melius mutare. Sed litem facilè diremit inolita consuetudo, Dalilæ hunc miserum Samsonem jam decalcaverant, Sirenes blandis suis vocibus aures, & animum Udonis in-

cantaverant, ut ad omnes vocantis DEI voces obsurdesceret. Tandem irritata DEI patientia in furorem, in meritam contumacis, & in malo obdurati Udonis vindictam erupit.

Fridericus inter Canonicos Cathedralis lucens omnibus virtutibus sidus, insomnem, & inter preces, & sacras Divinarum rerum contemplationes vigilem agere noctem in ipso Cathedrali Templo Divi Mauritiï statuerat, eum in finem, ut eò liberiùs & ferventiùs, à Deo exorare posset opem rebus afflictissimis illius Diocesis, & Ecclesiæ, in qua sus deque vertebantur omnia, profanabantur Tempora, sacra miscebantur prophanis, Aræ ipsæ sacrilegiis conspurcabantur, omnia propudiosus scandalis opplebantur, in interitum ruebant, & impellebantur ab illis ipsis, qui supra candelabrum positi, clarissimis doctrinæ virtutum, probitatis, & boni exempli radiis prælucere omnibus, qui in domo sunt, deberent.

Dum ita orat, ad Deum suspirat, & huic malorum iliadi remedium ac finem postulat, vehemens ventorum turbo subito exortus ingenti impetu disjectâ majore templi portâ, omnes ardentis lampades extinguit uno halitu. Optimus Fridericus consternatus, timens, ac tremens in nigris & spissis illis tenebris hærebatur, quas tamen priori longè clarior lux

lux

lux fugavit; hanc Templo intulerunt duo candidissimi Juvenes accensa candelabra manibus præferentes, & ad Aram Principem ex utroque latere se collocantes. Hos subsecuti sunt alii duo prioribus similes, qui elegantissimo tapete gradus, per quos ad Aram ascenditur, instraverunt, binæque sedilia obryzo, lucidissimoque auro fulgurantia huic imposuerunt. His supervenit alius militem toto oris & corporis habitu spirans, evaginato armatus gladio; hic in media consistens Ecclesia, acinace pro caduceo usus, Præconis instar alta voce inclamat: Vos Cœliicolæ, Divique Indigetes, quorum exuviz, sacrique cineres hic depositi quiescunt, surgite, huc adeste spectatores, & approbatores feralis tragœdiæ, quam exacerbatus Judex vivorum & mortuorum triumphanti Justitiæ adornabit, mactando pinguem & dudum Nemesei debitam victimam.

Vix finierat armatus præco, cum magnus Cœlitum numerus adfuit, qui pulchro ordine vacua Canonicorum in Choro subsellia, vel alia etiam loculamenta, & sedilia occupârunt. Tandem comparuit & Christus, Judex Divinus, stipatus à suis Apostolis, comite Divina Matre inter plurimas sanctas Virgines mediâ; templum totum mirus splendor cœlesti luce illustraverat, & obscuram

noctem in lucidissimum diem converte-
rat. Christus, & penes ipsum Divina
ejus Mater binas ad id paratas sedes occu-
pârunt, quos reliqui theatri corona
cingebant: ultimi adfuere Martyres The-
bæi, qui cum suo Duce divo Mauritio
vindictam expetiere contra Udonem
templi, suo nomini & honori dedicati,
sacrilegum, foedissimumque prophana-
torem, & conspurcatorem.

Ad hanc accusationem Udo ex lecto
suæque concubinæ brachiis abreptus co-
ram Divino tribunali à Divinæ Justitiæ
Ministris sistitur, extremo pavore con-
sternatus, & sideratus: enumeratis in-
numeris, & enormibus sacrilegiis, vio-
lentiis, nefandisque sceleribus, in reum
Udonem capitalis à Divino Judice Chri-
sto fertur, & fulminatur sententia, ut
privetur tam temporali, quam æternâ
vitâ; quæ sententiâ à toto illo Cœlitum
congressu, & confessu ut æquissima, &
justissima excepta, approbata, & adorata
fuit: Reo condemnato mox Sacra hostia
eo die sacrilegè sumpta impacto in cer-
vicem gravi ictu, per fauces excussa, &
effusa sacro vase excepta, & super aram
decenter reposita est; inde Mater Miseri-
cordiarum, fors ne reus aliquid miseri-
cordiæ, aut gratiæ sperare posset, aut ne
ferali spectaculo severissimæ executionis
interesset, se ex omnium oculis proripuit:
Nec

Nec mora; Miles ille armatus unico acinacis ictu caput à cervice resecurit Udoni. Atque ita feralis tragœdia finita, siparium reductum, & scena clausa est: disparuere omnia, & solus Fridericus prioribus tenebris immerfus, sibi solus relictus est.

Ex his ut emergeret, ad proximam ædiculam, in qua ardentem lampadem conspicatus fuerat, properavit, haustoque lumine redux, suspensam ad majus Altare lampadem succendit, discussisque jam tenebris circumspicit exploraturus, num aliquid rei subit, vel an tantum vanus & imaginarius somnò sopitæ rationi à Phantaso objectus lusus fuerit; sed ubi truncum Udonis corpus proprio innatare sanguini, caput verò exsanguie procul ab hoc divulsum conspexit, apparuit non imaginariam, & vanam ludentis Morphei fabulam, sed nimis quàm veram, ac seriam à Divina Nemesei adornatam tragœdiam, funestamque catastrophem fuisse: hinc Fridericus clausâ diligenter templi portâ, acceptisque secum clavibus, se domum recipit; postero manè Canonicos omnes maturè invitat, & convocat, cum quibus ad templum Cathedrale convolat, sequente ingenti populi turbâ, quam sparsus, ut fieri solet, de tanta rei novitate, & insolentia rumor exciverat, ibique consensâ Cathedrâ, pro concione dixit, omnibusque præsentibus, quæ viderat &

au-

audierat, propriis que usurpaverat oculis, & auribus, dilucidè enarravit, occasione, & terrore, quo populus salubriter attonitus hærebat, usus, fervente oratione inculcavit, quam districta, & tremenda sint Judicia Vindictis Dei, illud maximè, quod post mortem hominis cum anima vix corporis ergastulo egressa mox instituitur.

Neque his contenta Divina Vindicta, rigorem suum aliis indiciis, & portentis demonstravit. Vix finierat Fridericus, anhelus advolat rure sacellanus Udonis, & titubante lingua, quid sibi evenerit, recenset: Hoc summo manè me & equum itineri, & reditui accinxeram, jamque illud ingressus, urgenti, & vix non equo ephippiato me dejicienti somno cedere coactus fui; dum igitur sub condensa quercu me prosterno, fræno ex equi collo defluenti dexteram infero, ne fortè diffugiens dormientem equitem destitueret: statim coeunt in somnum lumina, nec desunt somnia, eaque terribilia ac terrificæ. Videbar mihi videre in excelso, ignivomoque throno sublimem sedere Luciferum tenebrarum Principem, innumeris ejus latus stipantibus dæmoniis; alio interim horum nigrorum satellitum manipulo catenis oneratum Udonem Dominum meum ad hunc judicem, ad hunc thronum attrahente. Lucifer advenientem

tem

tem amaro sarcasmo salutat, & ab itinere longo & arduo fessum, tantisper respirare & refocillari jubet. Dæmones, qui miserum meum Dominum adduxerant, Luciferi imperio parentes, assidere cogunt mensæ, omni genere spurcitiarum, ciborum loco instratæ, bufonibus, serpentibus, viperis, putridis, intolerabilem mephitim exhalantibus, bestiarum cadaveribus, quas cupedias cum nec aspicere, multò minùs degustare vellet Udo, vi in os & fauces à promiscundis diabolis intrusas devorare cogebatur, iisque nectaris locò fel draconum, venenum aspidum, liquatam picem, & ardens sulphur ab obsequiosa infernalium Ganymedum turba porrectum lautè superfundere. Horum obsequia interpellans Lucifer, non videtis, inquit, gratiosum hospitem sudore totum diffluere; ducatur ergo ad salubre balneum: dictum, factum: precipitatur in profundum puteum, nigras densasque flammæ vasto eructantem ore; paulò tamen post ex hoc iterum extrahitur totus igneus instar ferri candentis. Ululabat miser instar rabidi canis, horrendasque blasphemias evomebat in Deum, & quidquid sanctum ac sacrum Coelum & terra complectitur. Applausit Lucifer, laudavitque ingenium, quòd tam brevi tempore didicisset ipse presbyter tam aptè & eleganter cantare etiam in suo

suo choro: ejus proin jussu primæ in suo regno adscriptus & præfectus capellæ; arreptus igitur, ab infernalibus satellitibus in vastam fornacem, spissis, atrisque flammis undantem tanto impetu excussus est, ut credi potuisset, integrum montem in illam voraginem, & omnis fundi expertem abyssum fuisse præcipitatum; tantus erat fragor Udonis ad ima ruentis casu excitatus.

Hæc omnia in somnio mihi objecta ingentem incussere timorem; qui plurimum auctus fuit, quando audivi Luciferum diabolicos suos ministros contractâ in minaces rugas fronte imperiosè interrogare, eum non etiam illum arriperent, & abriperent, qui non procul hinc huic scenæ spectatorem otiosum, & curiosum agit, nomine quidem Sacellanum aulicum Udonis, reipsa ejus lenonem, fidumque meretricii commercii procuratorem; efficerent igitur, ut quos par scelerum & libidinum junxerat studium, par jungat supplicium, & servus sequatur dominum; jam imminentibus catervatim dæmonibus tantus terror, simulque fugam capeffendi ardor me invasit, ut necdum satis excusso somno, pedesque manusque quasi fugiturus sollicitè agitans, trænium equi meæ dexteræ circumvolutum vehementiùs attraherem, qui contesternatus, & in furorem actus in effusam

(E) fugam

fugam se coniecit, me secum per devia
& invia rapiens, evulsâ ex sua junctura,
quæ fræno illigata erat, hac dextera mea,
ut videre est; viatores obvii tandem in-
domitæ bestię stiterunt cursum, & impe-
tum, meque rursus equo imposuerunt
jam mansuetiori, cujus ope tandem, licet
ægrè in urbem appuli, & auditis iis, quæ
interim acciderant, ad vos huc me ocyus
contuli, prioribus additurus, quæ mecum
gesta sunt; hæc autem nec à me conficta,
nec vana fuisse somnia, nec mentis aber-
rantis deliria testatur & luxatum brachi-
um, & canities capiti meo, & nigris alias
capillis hoc manè intra mediæ horæ spa-
tium inducta.

Communi itaque omnium sententiâ
Udonis abominabile cadaver non aliâ,
quàm asinorum sepulturâ, qui factus fue-
rat sicut equus & mulus, dignum judica-
tum, & ad omnium terrorem, extra ur-
bem in sterquilinum projectum est, ubi
tandem feris, lupus lupis in prædam, &
pabulum cessit; ossa duriora, tristes Udo-
nis reliquiæ, concremata, cineres in vi-
cinum fluvium Albim dispersi tamdiu ip-
sos pisces inde arcuerunt, nec prius quàm
incestata aquæ sacris precibus & ritibus
expiata fuerint, rursus adnatârunt; hæsit
& macula sacrilegi sanguinis pavimento
Templi aspersa indelebilis, successoribus,
tunc quidem, pereanne monumentum, ad
effu-

effugiendam hanc vel aliam poenam, necessario fugiendam esse & culpam.

Ob oculos positum tibi est exemplar funestum iudicii particularis, quod Judex Divinus instituit cum viro Ecclesiastico improbo, sui muneris oblito, & scandaloso: quo fine vitam clausit Sacellanus Udonis, non constat; procul dubio ictus sapuerit, & quidem periculo proprio damnò tamen alienò: quòd si vestigiis Domini sui infelicissimi insistere voluisset, citra omne dubium, eadem viâ, qua dominus, in interitum ruisset.

Hominem saecularem aliis offendiculo, malo exemplo, & scandalo esse, malum grande; talem esse virum Ecclesiasticum, praesertim positum supra candelabrum, & tioris conspicuum, est pessimum: quid enim indecentius, & perniciosius, quàm si ille, qui sacris Aris admotus, ad Ecclesiasticam dignitatem evectus, & amplâ potestate à Deo instructus est ad eum unicè finem, ut proximorum, ante omnia ovicularum, suæ fidei, custodiæ, & curæ commissarum probitati, & saluti invigilet, & hanc omnibus viribus promoveat, his ipsis sit offendiculo, scandalo, & ruinæ; si ille, cuius officium est, & unicus scopus esse debet, homines ad Deum adducere, ad Christi vexillum allicere, conducere, conscribere, & cœlum novis incolis augere, homines à Deo abducatur, Christo jam aucto-

ratos, sub Christi vexillo conscriptos, & Sacramentò dictò Christo Duci obstrictos milites avertat, ad perfidum transfugium ad castra, ad vexillum Luciferi animet, incitet, & ipsemet præeat; si animas è Christi in cruce pendentis brachiis ereptas, in ungues diaboli transferat! ô horrendam, detestandam, & plusquàm diabolicam perfidiam! hinc illæ lachrimæ divi Gregorii Pontificis, in hæc lamenta prorumpentis *Homil. 17. in Evang. Nullum majus præjudicium ab aliis, quàm à Sacerdotibus tolerat Deus, quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, dare de se exempla pravitatis cernit. Sacerdos itaque non multùm absimilis Udoni in vita, non multùm absimilis erit Udoni in morte.*

Historia septima

Pro Meditatione septima.

De Judicio universali.

Divus Vincentius Ferrerius, qui tot etiam pertinaces peccatores ad pœnitentiam & frugem convertit, non alio argumento usus, quàm proponendo, & explicando horrorem, & rigorem tremendi illius Judicii, quod ad finem mundi à Deo instituetur de omnibus, quotquot unquam fuerunt, Angelis & hominibus,

nar-